

Травень 2025

Звіт про ситуацію в Україні

ХІД БОЙОВИХ ДІЙ

- В травні ЗС РФ продовжили атакувати на різних ділянках фронту. Зумівши витіснити українські сили з більшої частини території Курської області, росіяни намагаються розвинути наступ і закріпитися в прикордонних селах Сумської області України. Використовується перевірена на східних областях України тактика атак малими групами, до таких атак залучаються підрозділи ЗС РФ, які до того брали участь в протистоянні в Донецькій області. Загальні втрати російських військ, за даними української сторони, на кінець травня складають вже [близько 989 тисяч](#) військовослужбовців, зокрема, від початку 2025-го року – близько 200 тисяч.
- Обидві сторони продовжують активно розвивати БПЛА, зокрема, Україна [вперше в історії](#) збила два російські літаки Су-30 ракетами, які були запущені з катерів-дронів. В свою чергу, РФ уперше вдарила по Харкову FPV-дроном, оснащеним гранатометним снарядом, і загалом обійшла Україну в використанні FPV-дронів середньої дальності, зокрема, на оптоволоконні. Тривають атаки дронами по цивільному населенню в Херсонській області, незалежна міжнародна комісія вже нарахувала понад [300 відеодоказів](#) подібних ударів, внаслідок яких загинуло майже 150 цивільних.
- Збройні сили РФ продовжують завдавати удари по українських населених пунктах з використанням крилатих ракет, авіабомб та дронів-камікадзе. Під ударами в травні перебували [Київ](#), [Харків](#), [Дніпро](#), [Суми](#), [Білопілля](#) (обстріляно автобус, на якому евакуювали цивільних з зони бойових дій, є загиблі), [Світловодськ](#), [Херсон](#), [Тернопіль](#), [Миколаїв](#), [Запоріжжя](#), [Одеса](#), [Білгород-Дністровський](#), [Ізмаїл](#), [Кропивницький](#), [Кременчук](#), [Павлоград](#), [Конотоп](#) (найбільш масований обстріл з початку війни), [Макарів](#), [Слов'янськ](#), [Костянтинівка](#), [Покровськ](#), інші населені пункти. В свою чергу, Сили оборони України нанесли удари дронами по російських підприємствах оборонно-промислового комплексу, військових аеродромах, залізничних шляхах, нафтопереробних заводах, а також командних пунктах.
- Станом на середину травня, понад [8300 засуджених](#) долучилися до Сил оборони України, ще [1000 заяв перебуває на розгляді](#). Це приблизно 20% від загальної кількості засуджених та взятих під варту в Україні. До СОУ долучаються засуджені за неважкі злочини, зокрема, вже понад 100 засуджених жінок уклало відповідні контракти.
- У зв'язку зі спробами ЗС РФ увійти на територію Сумської області, а також зі збільшенням кількості обстрілів прикордонних громад, у травні розпочалася [обов'язкова евакуація цивільних з ряду населених пунктів Сумської області](#). Триває примусова евакуація з прифронтових територій Синельниковського району Дніпропетровської області.
- Напередодні 9 травня президент РФ В.Путін [оголосив про перемир'я з 8 по 11 травня, на честь Дня Перемоги](#). Оскільки подібна ініціатива не була прокоментована ні з українською стороною, ні з власною армією, реально режим припинення вогню так і не розпочався. Російська сторона, в свою чергу, відмовилася від пролонгації режиму припинення вогню на 30 діб, як це пропонував український уряд. Разом із тим, 16 травня відбувся перший за три роки раунд [прямих перемовин](#) між українською та російською делегаціями, головним результатом якого став обмін полоненими 1000/1000.

ГУМАНІТАРНИЙ ВИМІР

- **Масштаб воєнних злочинів РФ та насильства проти дітей в Україні зростає щодня.** Станом на 26 травня 2025 року внаслідок повномасштабної збройної агресії РФ в Україні [постраждали](#) щонайменше 2590 дитини: загинули 630, ще 1960 — поранено. [Зафіксовано](#) 169 772 злочини агресії та воєнні злочини. Також зареєстровано 22 384 злочини проти національної безпеки України, включно з державною зрадою, колабораціонізмом, диверсіями та пособництвом державі-агресору. В травні зафіксовано нові випадки страт військовополонених українців, за підрахунками української сторони, загалом подібних випадків за час повномасштабної війни задокументовано вже [близько 150](#).
- **Росія порушує Женевську конвенцію та блокує повернення тіл загиблих.** Усі звільнені з полону українські військові у травні 2025 року [потребували](#) невідкладної медичної допомоги. Зафіксовано тортури, ізоляцію, психологічний тиск і приниження, що є порушенням міжнародного права та воєнним злочином. У результаті чотирьох обмінів повернуто близько 1100 військових та 120 цивільних полонених (частина з них – незаконно утримувані засуджені за кримінальними статтями, яких мали передати Україні ще на початку вторгнення для відбування терміну покарання). У травні в Україні почав працювати [вебсайт](#), де агрегується інформація про місця утримання полонених в РФ та на ТОТ України. Також Україна [репатрйовала](#) тіла 909 полеглих захисників із різних напрямків, зокрема й з території РФ.
- **РФ продовжує депортацію дітей і блокує доступ до інформації.** Станом на травень 2025 року [повернуто](#) 1324 дитини, зокрема 68 – за [посередництва](#) Катару. РФ відмовляється надавати дані про депортованих дітей навіть міжнародним організаціям. За даними ініціативи Bring Kids Back UA, реальна кількість вивезених дітей може [перевищувати](#) 744 тис. Крім того, 1,6 млн українських дітей залишаються на ТОТ, де піддаються індоктринації та мілітаризації.
- **Релігійні структури за кордоном — інструмент впливу російських спецслужб.** Російські агенти під виглядом духовенства [впливають](#) на біженців у храмах за кордоном, просуюючи проросійські наративи й підтримуючи окуповані території через структури РПЦ.
- **Журналісти під прицілом: РФ продовжує вбивства та кібератаки.** Інститут масової інформації [зафіксував](#) 836 злочинів РФ проти журналістів і медіа. У квітні–травні загинули четверо журналістів, відбулись кібератаки на ЗМІ. Загалом від початку повномасштабного вторгнення загинули 106 медійників, з них 12 – під час виконання професійних обов'язків.
- **Росія цілеспрямовано знищує культурну спадщину України, грабуючи музеї та руйнуючи інфраструктуру.** Під час окупації Херсона російські військові [викрали](#) близько 23 тисяч артефактів із краєзнавчого музею, зокрема скіфські й сарматські прикраси. Загалом із початку вторгнення [зруйновано](#) чи пошкоджено 1453 пам'ятки культурної спадщини, з них 142 – національного значення. Постраждали 2286 об'єктів культурної інфраструктури, з яких 425 знищено. За три роки війни [загинули](#) 204 митці та 107 журналістів.
- **Росія системно перетворює шкільний простір на інструмент військово-пропагандистської машини.** На тимчасово окупованій Луганщині [функціонують](#) 102 загони «Юнармії», до яких залучено понад 6 тисяч дітей. Загалом понад 47 тисяч дітей [втягнуто](#) до пропагандистського «Руху перших», а 1,5 тисячі [пройшли](#) «навчання» у центрі «Піонер», де їх готують рупорами кремлівських наративів. На Донеччині дітей-сиріт [навчають](#) військовій справі, що є грубим порушенням міжнародного гуманітарного права, а школярів [примушують](#) вивчати «спадщину Жириновського». Усе це — частина планомірної мілітаризації та підготовки нового покоління до служби в армії держави-окупанта.
- **Фільтраційні заходи, тиск і незаконні переслідування залишаються інструментами контролю.** [Запроваджено](#) нову хвилю перевірок авто за “неправильними” наліпками, що



спрямовано на виявлення проукраїнських громадян. На ТОТ [загострюється](#) моніторинг соцмереж — за «нелояльні» дописи арештовують або відправляють на фільтрацію.

- **Росія реалізує політику заміщення населення через переселення “ветеранів СВО”, економічний примус і вилучення майна.** РФ активно [переселяє](#) так званих “ветеранів СВО” на тимчасово окуповані території, пропонуючи їм житло та роботу від окупаційних адміністрацій — це новий етап демографічної окупації, спрямований на витіснення українського населення. На Луганщині в Северодонецьку окупаційна влада [включила](#) до списку «націоналізованого майна» 558 квартир у вцілілих багатоповерхівках, де проводиться показове відновлення. У тимчасово окупованому Маріуполі загарбники планують [знести](#) близько 10 тисяч приватних будинків, що свідчить про подальше витіснення місцевих мешканців і контроль над житловим фондом.

ЕКОНОМІЧНИЙ ВИМІР

- [Moody's зберігає переддефолтний рейтинг для України.](#) Рейтингове агентство Moody's підтвердило кредитний рейтинг України на рівні «Са», посилаючись на тривалі наслідки війни з Росією для економіки та фінансів країни, а також на невизначеність щодо мирних переговорів з Москвою. «Перспективи зростання залишаються помірними через складні умови безпеки, нестачу робочої сили та атаки на енергетичну інфраструктуру», - зазначило Moody's, зберігши стабільний прогноз для України. На своєму вебсайті рейтингове агентство визначає зобов'язання з рейтингом «Са» як “високоспекулятивні та такі, що **можуть призвести до дефолту або знаходяться на межі дефолту**, з деякими перспективами відновлення основної суми та відсотків”. Moody's **прогнозує, що зростання ВВП України сповільниться до 2,5% у 2025 році** з 2,9% у 2024 році, додаючи, що очікує, що економічне зростання залишиться «помірним» у 2026 і 2027 роках. Конкуруюче рейтингове агентство Fitch раніше у травні підтвердило довгостроковий суверенний кредитний рейтинг України в іноземній валюті на рівні «Обмежений дефолт», оскільки країна продовжує стикатися з дипломатичними напруженнями та значним погіршенням свого фінансового стану.
- [Економіка України похитнулася: мляве зростання на тлі скорочення іноземної допомоги.](#) Експерти Українського інституту економічних досліджень та політичних консультацій (ІЕД) зазначають, що незважаючи на поодинокі ознаки стабілізації, економіка України залишається в нестабільній «паузі» з: - мінімальними темпами зростання (реальний ВВП за перший квартал зріс лише на 0,8%), значною мірою через різке падіння експорту сільськогосподарської продукції; - загрозою різкого скорочення фінансової допомоги ЄС (Україна не змогла вчасно виконати чотири показники за перший квартал у рамках Українського інструменту – замість запланованих \$5,1 млрд Україна може отримати лише приблизно \$2,84 млрд, якщо не виконає очікувані показники найближчим часом). У той час як деякі сектори демонструють уповільнене падіння, а резерви зростають, критичні невиконані показники реформ ризикують скоротити мільярди життєво важливого зовнішнього фінансування, вимагаючи від Києва термінових і рішучих дій для запобігання глибокої економічної нестабільності.
- [Сповільнилось зростання капінвестицій в Україні.](#) Зростання капінвестицій в Україні в січні-березні 2025 року проти аналогічного періоду 2024 року сповільнилося до 32,5% із 48,1% у четвертому кварталі 2024 року. Як повідомила Державна служба статистики, за перший квартал 2025 року освоєно 123.8 млрд грн капінвестицій. Головним джерелом фінансування капітальних інвестицій у січні-березні 2025 року залишаються власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких освоєно 77,1% загального обсягу.



- [У великих містах України зросли ціни на однокімнатні квартири: аналіз ринку](#). У багатьох великих містах України помітно зросла вартість однокімнатних квартир на вторинному ринку. Протягом останніх шести місяців власники таких об'єктів переважно підвищували ціни, відображаючи зростаючий попит та обмежену пропозицію на цьому сегменті ринку нерухомості. Найбільш суттєве зростання цін у західних областях. Згідно з ринковими даними, однокімнатні квартири на вторинному ринку України наразі продаються за ціною від \$17 000 до \$65 000 залежно від регіону. Найдешевші об'єкти нерухомості такого типу пропонуються в Запоріжжі, де середня вартість становить \$17 000. Далі йдуть Миколаїв із середньою ціною \$20 000, Харків із \$22 000 та Суми з \$23 000. «Найдорожчі однокімнатні квартири продаються в Києві — в середньому за \$65 000. У Львові середня ціна становить \$64 900, в Ужгороді — \$61 000, у Чернівцях — \$52 900, а в Рівному — \$50 000».

РОСІЙСЬКІ НАРАТИВИ, ПРОПАГАНДИСТСЬКИЙ ВИМІР

- **“Про перемовини, “мир” виключно на російських умовах”**. Москва та Київ можуть [відновити](#) переговори на тому ж місці, де вони обірвалися 2022-го. Впроваджуються наративи, що перемовини в травні 2025 р. «стануть останнім шансом України на мир», а їхній зрив призведе Київ до капітуляції. ([Медведев](#)). На перемовинах у Стамбулі російська сторона говорить про потребу усунення «базових першопричин конфлікту», РФ «готова [воювати](#) вічно» ([медінский](#)). РФ також говорить про безпекові гарантії забезпечення безпеки Росії від впливу Заходу шляхом українських військових можливостей. ([Мирошнік](#)). Також [висловлюється](#) неготовність сторони РФ обрати місцем для проведення перемовин Ватикан. Тема миру актуалізується у висловлюваннях російських посадовців виключно через «мир на російських умовах» ([Картаполов](#), держдума), якій досягатиметься військовим шляхом чи то перемовинами.
- **«Про т.зв. успіхи РФ». Ескалація війни. Поширюються [нарративи](#) про непереможну «нову» військову потугу РФ, - «РФ створила нову армію з передовою зброєю в умовах». Йдеться й про те, «що від Калінінградського оборонного району до Берліна Іскандер, наприклад, долетить набагато швидше» ([коментарі депутатів держдуми](#)). Війна та позиція РФ виправдовується в риториці мобілізаційних цінностей, впроваджуються релігійно забарвлені [нарративи](#) про те, що «перемога РФ в Україні, перемога над темними силами», де секуляризованим заходом, а РФ [перебуває](#) на межі історичної перемоги Адміністрація Президента Російської Федерації [оновила](#) зображення державного герба на офіційному сайті та сторінках Кремля у соцмережах, відновивши православні хрести на коронах двоголового орла та державі.**
- **«Припинення вогню». «Буферна, «санітарна» зона» в Україні та анонсування захоплення нових українських територій**. Пропозиції про припинення вогню в публічному дискурсі не вітається, [трактується](#) як надання Україні «перепочинку» «для відновлення військового потенціалу» (МЗС РФ), з РФ не «можна розмовляти мовою ультиматумів» ([песков](#)). На перемовинах у Стамбулі російська сторона говорить про потребу усунення «базових першопричин конфлікту», РФ «готова [воювати](#) вічно» ([медінский](#)). РФ також говорить про безпекові гарантії забезпечення безпеки Росії від впливу Заходу шляхом українських військових можливостей. ([Мирошнік](#)). РФ розпочали [наступ](#) в Сумській області, здійснили масований ракетний обстріл різних українських міст.
- Наприкінці травня в російському інформаційному полі [стверджується](#), що «СВО буде продовжено до перемоги» попри пропозиції України припинити вогонь, зокрема так подається візит путіна до Курської області 20 травня. Під час цієї поїздки Путін [жартував](#)



НАЦІОНАЛЬНА ПЛАТФОРМА СТІЙКОСТІ ТА ЗГУРТОВАНOSTI

стосовно захоплення української Сумської області, які потрібно приєднати до РФ «для безпеки РФ».

- Наприкінці травня в російському інформаційному полі [стверджується](#), що «СВО буде продовжено до перемоги» попри пропозиції України припинити вогонь, зокрема так подається сенс візиту Путіна до Курської області, 20 травня. Дмитро Медведев [висловив](#) припущення, що буферна зона займе майже всю територію України, якщо «військова допомога київському режиму з боку Заходу триватиме.»
- **Заперечення української ідентичності та державності як такої.** В пропагандистських джерелах [поширюються](#) наративи, що «Україна стане опорою для Москви, як це сталося із Чечнею. Однак для цього Росії потрібно буде перемогти та зберегти Україну як державу», йдеться про потребу т.зв. «переустановки» Української держави в інтересах РФ. Йдеться про створення «[союзної держави](#)», до якої, начебто має увійти Україна. Повторюється наратив, якій заперечує українську ідентичність як таку, — Австрія та Польща “вигадали українську мову, щоб ментально відірвати людей від російського народу” ([симонян](#)).
- Пропагандистами [вказується](#), що «головна вимога, висунута Росією на чергових переговорах, зводиться до демонтажу ідеологічно-гуманітарної політики України» (мова культура, ідентичність). Нове свято на [згадку](#) про хрещення Київського князя Володимира засноване в церковному календарі рпц та подається як виток російської державності.
- **КНДР у війні.** Путін [подякував](#) армії КНДР за участь у розгромі ЗСУ у Курській області. Секретар Ради безпеки (СБ) рф Сергій Шойгу [висловив](#) подяку корейським воїнам, які захищали Курську область як власну Батьківщину.
- **«Крим», «Нові регіони».** Поширюється наратив, що Україна не може представляти інтереси мешканців півдня та сходу країни ([лавров](#)). В РФ поширюються меседжі, що для РФ неприпустимо, щоб США де юре визнали «російським тільки Крим», а не т.зв. «[нові регіони](#)» півдня та сходу України, що окуповано РФ. Повідомляється про економічне [зростання](#) на окупованих територіях, приміром, роботу російських девелоперських кампаній на окупованому півдні та сході України. 20 травня піл час відвідання курської області російський президент [пожартував](#), що рф «потрібно ще більше», говорячи про потенційне створення т.зв. «буферної зони» на території українського обласного центру Суми, «для безпеки прикордонних районів Суми потрібно приєднати до Росії».
- В довготерміновій перспективі для виробництва, освіти, використання людських ресурсів окупованих українських територій, уряд РФ [виділив](#) мільярд рублів для створення освітньо-виробничих кластерів, зокрема у Криму, Севастополі та нових регіонах.
- **Дискредитація українського політичного керівництва.** На тлі перемовин в Стамбулі в публічному російському дискурсі залишається традиційною риторика про начебто «терористичне» українське керівництво, яке підтримує захід ([захарова](#)) та ін.